

CEVAPLAR

ALIŞTIRMALAR 15

- 1. a.** $\{0\} \oplus \mathbb{Z}$ ideal
- b.** $\{(t, t) : t \in \mathbb{Z}\}$ ideal değil
- c.** $2\mathbb{Z} \oplus 3\mathbb{Z}$ ideal
- 3.** $0 \in A; a_1, a_2 \in A \implies a_1x = b_1y$ ve $a_2x = b_2y$ olacak biçimde $b_1, b_2 \in H$ vardır. Bu durumda, $(a_1 - a_2)x = (b_1 - b_2)y$ olacağından, $a_1 - a_2 \in A$ olur. Ayrıca, $u \in H$ ve $a \in A$ ise, $ax = by$ olacak biçimde bir $b \in H$ vardır. Bu durumda, $(au)x = (ua)x = u(ax) = u(by) = (bu)x$ olacağından, $au = ua \in A$ olur.
- 5.** A ideal değil, çünkü $f(x) = x + 2$, $g(x) = x + \frac{1}{2}$ ile tanımlanan $f \in A$ ve $g \in H$ fonksiyonları için $fg \notin A$.
- 7.** F bir cisim, $x \in F \setminus \{0\}$ ise, $\langle x \rangle = \langle 1 \rangle$ dir.
- 9.** $\langle 14, 21 \rangle = \langle 7 \rangle$.
- 11.** $0 \in AB; \sum_{i=1}^n a_i b_i, \sum_{j=1}^m a'_j b'_j \in AB$ alalım. Her $i = 1, \dots, m$ için $a'_i = -a_{n+i}$, $b'_i = b_{n+i}$ tanımlanırsa, $\sum_{i=1}^n a_i b_i - \sum_{j=1}^m a'_j b'_j = \sum_{i=1}^{n+m} a_i b_i \in AB$; $x \in H$ için $x(\sum_{i=1}^n a_i b_i) = \sum_{i=1}^n (xa_i)b_i \in AB$, $(\sum_{i=1}^n a_i b_i)x = \sum_{i=1}^n a_i(b_i x) \in AB$.
- 13.** $A + B = H$ olduğundan, $a_0 \in A$ ve $b_0 \in B$ olmak üzere $1 = a_0 + b_0$ dir. Dolayısıyla, her $z \in A \cap B$ için $z = z(a_0 + b_0) = za_0 + zb_0 = a_0z + zb_0 \in AB$ dir.

15. \mathbb{Z}_{24} halkası içinde $\sqrt{\langle 0 \rangle} = \langle 12 \rangle$, $\sqrt{\langle 2 \rangle} = \langle 2 \rangle$ ve $\sqrt{\langle 8 \rangle} = \langle 4 \rangle$; \mathbb{Z}_{36} içinde $\sqrt{\langle 0 \rangle} = \langle 6 \rangle$, $\sqrt{\langle 4 \rangle} = \langle 2 \rangle$ ve $\sqrt{\langle 6 \rangle} = \langle 6 \rangle$.

17. $k + 8\mathbb{Z} = \underline{k}$ gösterimi ile işlem tabloları

<u>+</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>6</u>
<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>6</u>
<u>2</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>0</u>
<u>4</u>	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>0</u>	<u>2</u>
<u>6</u>	<u>6</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>4</u>

<u>.</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>6</u>
<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>2</u>	<u>0</u>	<u>4</u>	<u>0</u>	<u>4</u>
<u>4</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>6</u>	<u>0</u>	<u>4</u>	<u>0</u>	<u>4</u>

birim eleman yok.

19. $\langle x^2 + 1 \rangle$, $\mathbb{R}[x]$ in maksimal idealidir(Bak. Örnek 10 ve Teorem 5). $(a+bx)+\langle x^2+1 \rangle \neq 0+\langle x^2+1 \rangle$, yani $a+bx \notin \langle x^2+1 \rangle$ ise, $a^2+b^2 \neq 0$ olup $(a+bx)+\langle x^2+1 \rangle$ in tersinin

$((a+bx)+\langle x^2+1 \rangle)^{-1} = (\frac{a}{a^2+b^2} - \frac{b}{a^2+b^2}) + \langle x^2+1 \rangle$ olduğu görülür.

21. H/A nin her ideali; J, H nin A yi kapsayan bir ideali olmak üzere, J/A biçimindedir. $J = \langle x \rangle$ ise, $J/A = \langle x+A \rangle$ dır.

23. A nin ideal olduğunu görmek kolaydır. $(a,b), (c,d) \in \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}$, $(a,b)(c,d) \in A \implies bd = 0 \implies b = 0$ veya $d = 0 \implies (a,b) \in A$ veya $(c,d) \in A$ gözlemi, A nin asal olduğunu gösterir. A maksimal değildir, çünkü $J = \mathbb{Z} \oplus 2\mathbb{Z}$ de $\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}$ nin bir ideali olup $A \subset J \subset \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}$ dir.